

TARTU ÜLIKOOL

Teadus- kommunikatsioon koroonalukorras

Tartu Ülikooli kogemus

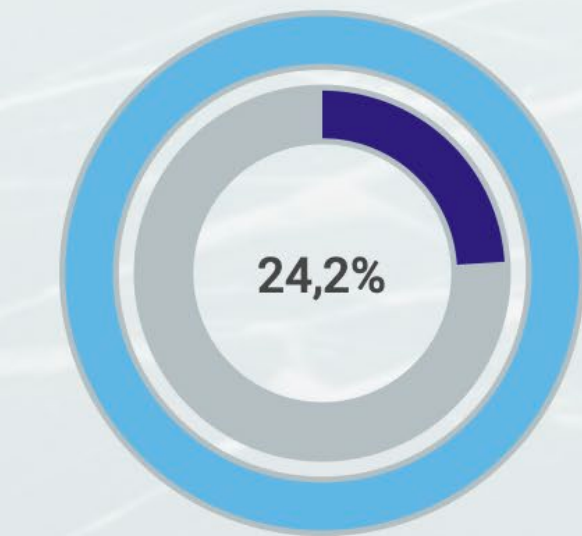
Piret Ehrenpreis

Teaduskommunikatsiooni nõunik

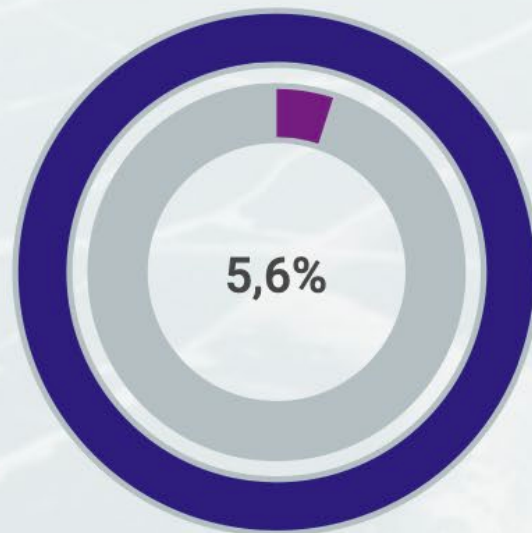
Tartu Ülikool

13.05.2021

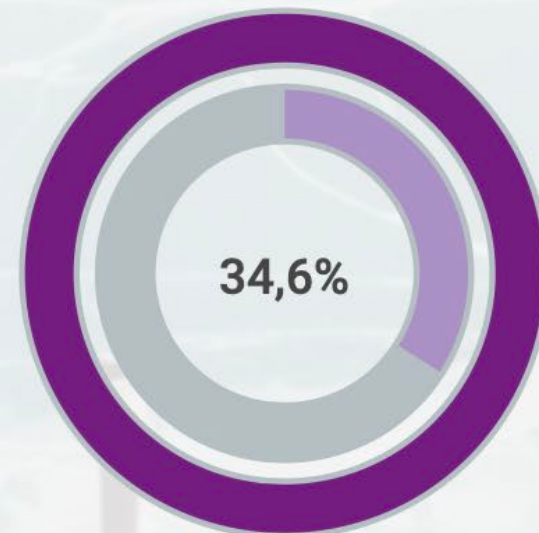
COVID-19 ja teadusuudiste osakaalud

● kogu meedia ● COVID-19

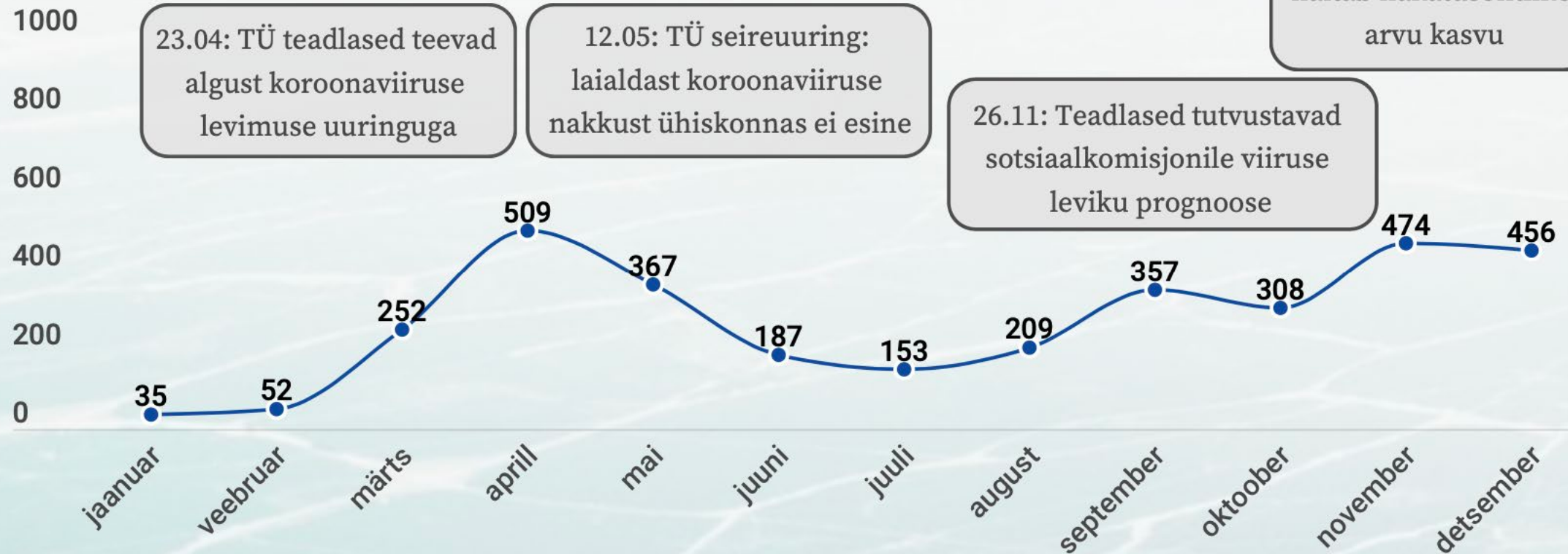
● COVID-19
● sh COVID-19 teadusuudised

● COVID-19 teadusuudised
● sh TÜ COVID-19 teadusuudised

Allikas: Balti Meediamonitooringu Grupp OÜ

TÜ COVID-19 teadusuudiste dünaamika

Allikas: Balti Meediamonitooringu Grupp OÜ

Koroonakriisi eripärad

- Kriisi põhjustaja varem tundmata – kogu maailm on ühtmoodi teadmatuses.
- Mitmetahuline ja pikaajaline kriis.
- Teavet on vaja ühtviisi otsustajatele, tervishoiutöötajatele kui laiemale avalikkusele.

MAAILM

MAAILM ÄREVUSES: Hiinas levib tundmatu ohtlik viirushaigus (19)

f 10 t a 1

20. märts 2020, 8:49

Allan Espenberg, 14. jaanuar 2020 12:30

Koroonapaanika avaldab mõju Eesti inimeste vaimsele tervisele

PM PM Tervis

Tartu Ülikooli teadlased koguvad tervishoiutöötajatele tõenduspõhist teavet COVID-19 kohta

Uudised 07. Aprill 2020 08:45

seti räänih ka see, et praegu pole in ühimateki selgust, millal inimesed tase tavanäraselt reitsida saavad ja tulnavad"

P

Mida teeb Tartu Ülikool?

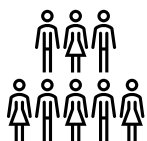
Otsustajad

- Uuringuettepanekud
- Pidev nõustamine värskeimast teadusinfost lähtuvalt - teadusnõukoda

Tervishoiutöötajad

- Lühikokkuvõtteid värskeimatest teaduspublikatsioonidest
- Uuringutulemuste tutvustamine

Avalikkus

- Uuringutulemuste tutvustamine
- Suhtlus meediaga
- Teadlane kui aktiivne avalikus arutelus osalev ekspert

TÕENDUSPÕHINE COVID-19 INFO MEDITSIINI- TEADLASTELT

Lehe statistika:

2020. a – 20 000 vaatamist

2021. a >6000 vaatamist

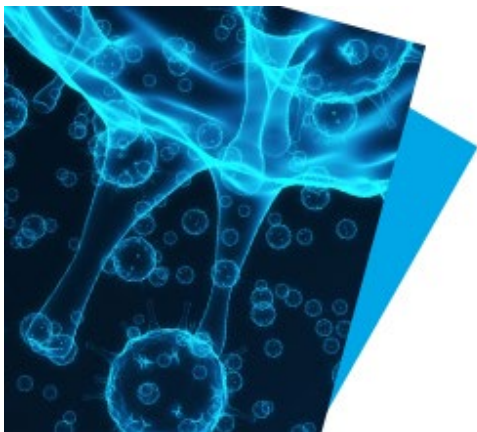
- “...Näen, et meditsiiniteaduste valdkonnana on meil kolleegide ees kohustus neid toetada. Nii koondavad Tartu Ülikooli meditsiiniteadlased siia lehele tõenduspõhise info, mis on oluline näiteks COVID-19 leviku ja ohjeldamise, patsientide ravi ning strateegiliste otsuste vastuvõtmise seisukohalt.”

- Tartu Ülikooli meditsiiniteaduste valdkonna dekaan, professor Margus Lember

Aprill 2020

<https://meditsiiniteadused.ut.ee/et/covid19>

Avalik kommunikatsioon

VAATA JÄRELE:

Veebikonverents 26.-27. novembril

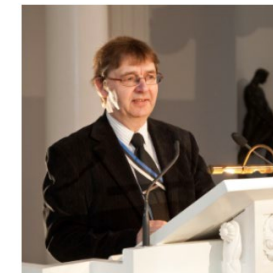
Arukas kohanemine koroonaviirusega

- Valdkondadeülene lähenemine
 - Otsustajate ja teadlaste dialoogi soodustamine
 - Sisu mõistetav ka valdkonnavälisele kuulajale
-
- Konverentsi järelvaatamislink <https://worksup.com/app/#/event/agenda/plan>
 - Konverentsi koduleht: koroonakonverents.ut.ee

Peep Talving

kirurgiliste haiguste
professor
kliinilise meditsiini instituut

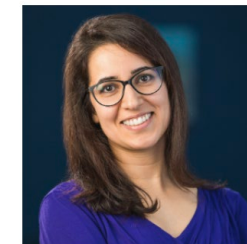
Mati Laur

uusaja professor
ajaloo ja arheoloogia
instituut

Ruth Kalda

peremeditsiini professor
peremeditsiini ja
rahvatervishoiu instituut

Lili Milani

epi- ja farmakogenoomika
juhtivteadur
genoomika instituut

Siim Sikkut

side ja riigi
infosüsteemide
asekantsler
Majandus- ja
Kommunikatsiooni-
ministeerium

Kati Orru

kestlikkuse sotsioloogia
vanemteadur
ühiskonnateaduste instituut

Anto Aasa

inimgeograafia vanemteadur
ökoloogia ja maateaduste
instituut

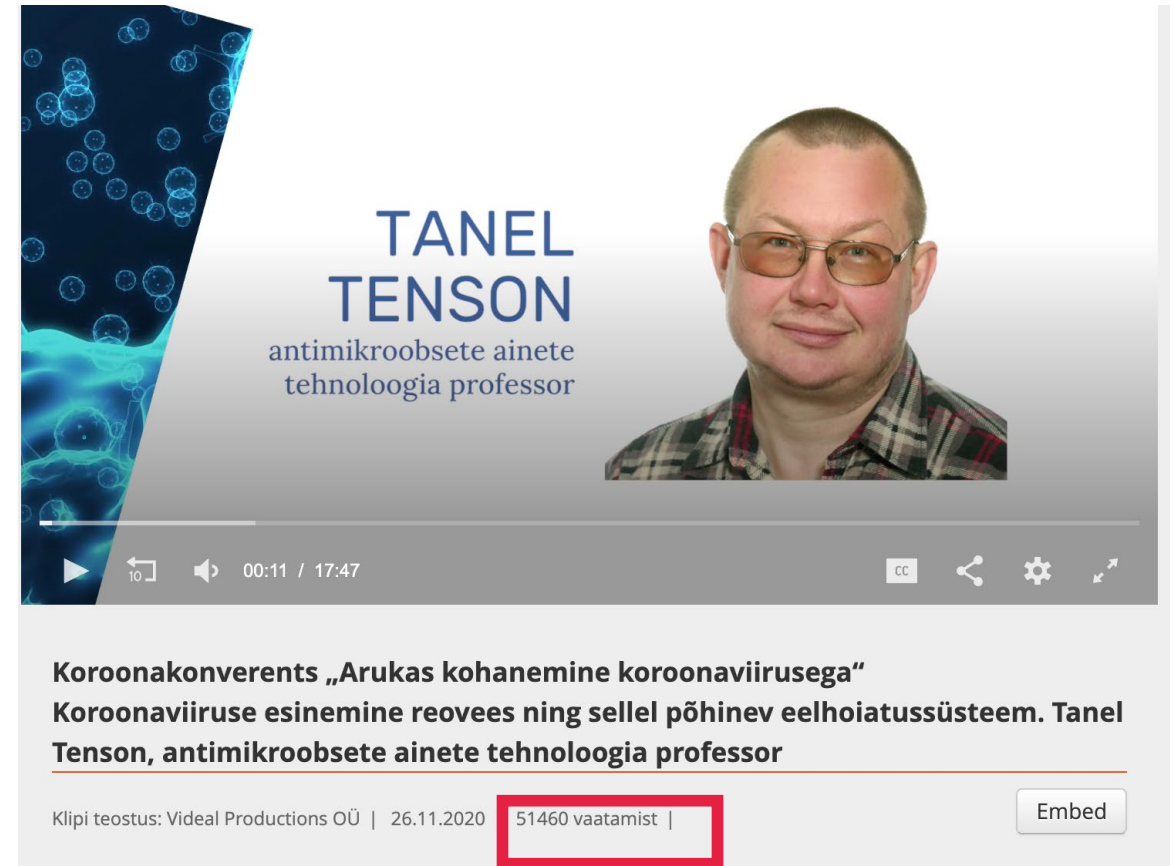

Heikki Junninen

keskkonnafüüsika professor
füüsika instituut

Konverentsi vastukaja

- Kahe päeva peale üle 6000 unikaalse vaataja
- Üle 50 artikli ja intervjuu eel- ja järelkajastustena
- UTTVs on ettekannete järelvaatamiste rekord >51 000
 - Enamasti 250 - 3600

- “See koroonakonverentsi ülekanne on nii popp, et olen nii suuri vaatajanumbreid näinud ainult kolm aastat tagasi ühe eriti haruldase kuuvarjutuse ajal”

Teadlane kui aktiivne kodanik

- 26.02.2020: “Panin kokku oma teadmised uuest koronaviirusest lähtudes sellest, mida on minu jaoks usalduväärsetes allikates publitseeritud. Mida me teame uuest koronaviirusest (SARS-2) ja tema põhjustatud haigusest (COVID-19)....”

Eestis leiti esimene koroonaviirusesse nakatunu

EESTI

27.02.2020 08:15

Uuendatud: 27.02.2020 08:51

Irja Lutsar

Teadlane kui aktiivne kodanik

- Võitlus valeinfoga:
- TÜ funktsionaalse genoomika teadur Erik Abner ja “Koroona valehäire”, nov 2020:

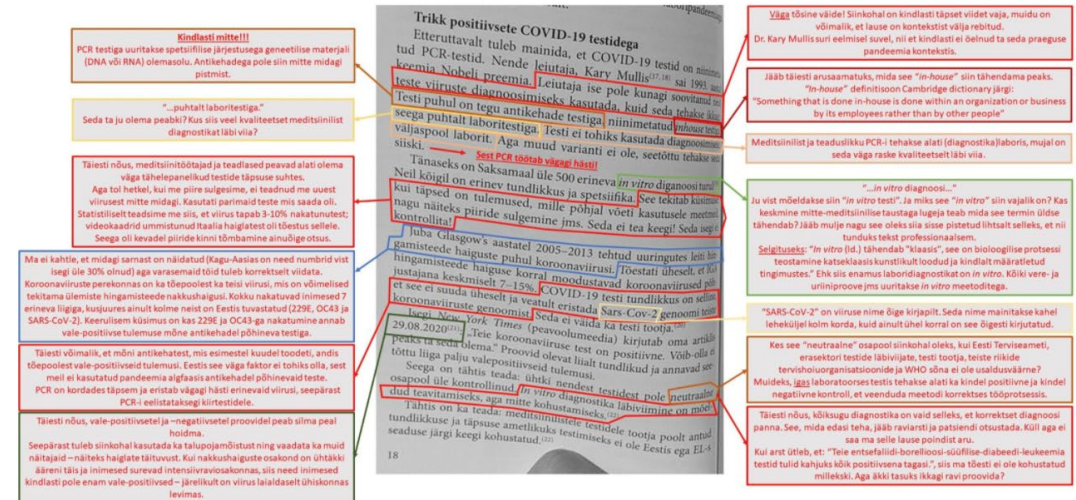

Foto: Erik Abner

Kell 20 saates "Suud puhtaks": kes vastutab valeinfo eest raamatutes?

EESTI

17.11.2020 14:10

Teadlane kui aktiivne kodanik

Signe Värvi

1. märts · 🌐

Head sõbrad ja sugulased! Küsige julgelt mu käest, kui tahate miskit teada koroonavaktsiinide kohta. Kirjutage või lausa helistage - ma hea meelega võtan aega, et teile võimalikult lihtsalt ja selgelt vastata. No mõelge ometi - võibolla lausa mitu eurot teie enda maksuraha on läinud selleks, et ma kõigi nende aastatega õpiks ära, mis vahe on DNA-l ja RNA-l ja miks pagana pärast neid üldse vaja on :) Saage sest kulusid nüüd kasu! Ja ei ole rumalaid vaktsiiniküsimusi. Rumalaid vastuseid olen netiavaruses aga näinud küll... Ning kui ma kohe ei oska vastata, siis on mind päris pikalt treenitud, et vastuseid kiiresti usaldusväärsustest kohtadest leida.

👍❤️ 161

25 kommentaari 56 jagamist

Erik Abner

3. märts · 🌐

Head sõbrad!

Küsige julgelt mu käest, kui tahate miskit teada teadusteemade kohta!

Vahet pole kas teemaks on viirused, vaktsiinid, immuunsus, PCRI, antikehad, tüved, viiruse- ja inimesegeneetika, teadusmeetodid jms. Tänapäeval on meil ju metsik infoküllus ning seda puzzle on üksi raske kokku panna. Levib ka häirivalt palju kallutatud ja valeinfot....

Vaata veel

SARS-CoV-2 viirus

Viirus koosneb lipiidkestas, valkudest ja RNA-st.

Tööpõhimõte:

Viirus tungib inimese rakku sisse ning RNA-lt toodetakse viiruse valke (k.a. **ogavalgu**). Rakkudes ehitatakse uued viirusosakesed ning nakatumistsükkel kordub.

mRNA vaktsiin

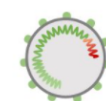

Ogavalgu järjestus on RNA kujul pakendatud lipiidkestas. Keha toodab sarnaselt päris-viirusele ise **ogavalgu**.

Näited:

- Pfizer*
- Moderna*
- Curevac**

Adenoviiruse põhinev vaktsiin

Ogavalgu järjestus on viiruse ohutusse adenoviirusesse. Keha toodab ise **ogavalgu**. Adenoviirus ei ole paljunemisvõimeline.

Näited:

- AstraZeneca*
- Johnson & Johnson*
- Sputnik V*

Valguline vaktsiin

Puhastatud **ogavalgud** viiakse kehasse stabiliseerivate abiainetega.

Näited:

- Sanofi**
- Novavax**

Inaktiveeritud vaktsiin

Viiruse RNA on UV-ga lagundatud, ülejäänud viiruse osakesed, sh. **ogavalgud**, jäävad terveks. Surmatud viirus ei ole paljunemisvõimeline.

Näited:

- Valneva**
- Sinovac
- Sinopharm

•• Euroopa Liidu ühised vaktsiiniportellid

👍❤️ 1 tuhat

593 kommentaari 703 jagamist

Küsi teadlastelt kõike koroona kohta

15.-19. märtsini

Riik

KOV lehed

Päevalehed

Venekeelne
meedia

Uudiste-
portaalid

KRIIS.EE

Otsi küsin

COVID-19 VAKTSINEERIMINE

Vaktsiinid
Vaktsineerimine Eestis
Kõrvalmõjud
Vaktsineerimise plaan ja riskirühmad
Vaktsineerimistöönd

Teemavaldkond: COVID-19 vaktsineerimine > Kõrvalmõjud

Kõrvalmõjud

AVA KÕIK VASTUSED

Miks ja millal tekitavad vaktsiinide kõrvalmõjud? Kuhu nei

Märjamaa Nädalaleht

28. aprill 2021

Itimed?

**Teadlased vastavad
enim levinud küsimustele seoses koroona**

Koroonakriis on kõigis
tekitanud tohutult
küsimusi. Tartu
Ülikooli teadlased
vastasid hiljuti ühismeedias

isegi tuhandeid kordi väiksem,
kui oht jääda koroonaasse ja
seda raskelt põdeda. Vaktsiini-
nide kõrvaltoimed on ajutised
ja siiani ei ole tuvastatud pika-

antikehad ja keha on viiruse
vastu paremini kaitstud. Viiruse
tase sinu organismis on
madalam, su keha eritab vä-
hem viiruseosakesi ning šanss

dal, võib ka vaktsineeritute
protsent olla madal. Koroona
puhul peaks kriitiline mass
olema hinnanguliselt 70%
ühiskonnast. Kui tulevad kar-

UUDISED

**TEADLANE SELGITAB: kui koroonateste ei
tehtaks, kas siis oleks inimestel hoopis gripp –
nagu vanasti? (112)**

Toimetas Sirje Maasikamäe, 20. märts 2021 09:30

Jaga:

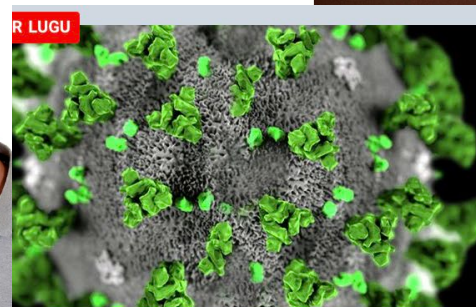
UUENDATUD 16.04.2021 10:01

**KKK: peaaegu kõik, mida võiksid teada
koroonavaktsiinide kohta**

Часто задаваемые вопросы: все или почти
все, что нужно знать о вакцинах

ЭСТОНИЯ

19.03.2021 06:43

**Kõigest, mida oled
tahtnud koroonaviiruse ja
-haiguse kohta küsida
(28)**

Teadlaste vastused koroonaküsimustele

<https://www.ut.ee/et/teadus/teadlaste-vastused-koroonakusimustele>

- *Nende trollide tegevus on omamoodi kasulik ka - tegelikult on väga hea korra põhiliste vandenõuteooriate vastused läbi kirjutada /---/ Nii et, kui need "immuniseerivad" vastused on kuskil olemas, siis ehk on neil vandenõudel veidike keerulisem inimesi "nakatada".*

3

Sina küsid,
teadlane vastab!

COVID-19 teemadel

3. MAI KELL 09:00 UTC+03 – 7. MAI KELL 18:00 UTC+03

Sina küsid, teadlane vastab

Vabana · Online-üritus

Eesti Teadusagentuur
Estonian Research Council

TARTU ÜLIKOOL

TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti Maaülikool
Estonian University of Life Sciences

TAL TECH

EFS
Eesti Farmatseutika Selts

EESTI STATISTIKA

MEEDIA- ja KULTUURI INITSIAATIIV

Kõik algab soovist teadmisi jagada!

- Teadustulemuste avalikkusele tutvustamiseks on peale artiklite kättesaadavaks tegemise oluline ka nende sisu selgitamine, muidu jääb oluline sõnum raskesti hoomatavaks.
- Ülikool saab keskselt aidata teadlaste sõnumeid võimendada ja vajaliku sihtrühmani jõuda.

2020. a koroonateemadel meedias sõna võtnud TÜ teadlased:

